

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 87.

V Ljubljani, v torek 19. aprila 1887.

Letnik XV.

Slovenske tiskovine.

Pisatelj članka „Slovenske tiskovine“ je državni poslanec, ki želi, da bi se njegov spis kolikor mogoče po slovenskem svetu razširil. Ker je reč res važna in razširjanje pojasnenja o slovenskih tiskovinah jako želeli, objavimo toraj spis poslanca po „Slov. Narodu“, ki se glasi:

Vsakdo vé, kolika zavira je sodnemu poslovanju pomanjkanje tiskovin. Pri sodnih rešitvah večkrat vleva postava, da se morajo stranke podučiti o pravnih lekih, postava tudi zahteva za rešitve neko formalno obliko in da se v sodnih zapisnikih konstatujejo okolnosti, pod katerimi se je vršil dotični sodni posel.

Ti poduki in te okolnosti, na ktere se mora ozir jemati, so pa po večjem jednake in pri mnogih obširnih rešitvah ni treba drugzega, kakor nekoliko specijalni slučaj označujočih okolnostij (imena strank, določanje časa, kraja, svote itd.) v tiskani obrazec postaviti in rešitev je gotova.

Če pa obrazcev ni, treba je vse to pisati in s tem se potratiti mnogo časa.

Sodni uradniki živo občutijo pomanjkanje tiskovin, — oni, kateri so slovenskemu uradovanju naklonjeni in vkljub vsem zaprekam slovenski uradujejo, zgubljajo s tem mnogo časa; neprijateljem slovenskega uradovanja je pomanjkanje tiskovin povoljen izgovor, da še dalje uradujejo nemški.

Te dni so se natiskali v državni tiskarni slovenski obrazci za sodno poslovanje, — vseh okolu 200, ktere je po naročilu pravosodnega ministerstva priredil gosp. c. kr. deželnega sodišča predsednik Kočevar v Ljubljani. Opozarjamo občinstvo na to važno pridobitev, ker bodo tiskovine slovensko uradovanje bolj pospeševale, kakor katerikoli ukazi in od koder si bodi izrečene želje.

O tiskovinah naj so nam dovoljene sledeče opombe:

V obče zadostujejo za malone vsaki sodni posel, — vendar mislimo, da se je pri kazenskih tiskovinah preveč varoval — dosedaj nikjer kodifikovani, — notranji uradni jezik; pozivi za porotnike, za

zagovornike ostanejo nemški, — ravno tako posvetovalni zapisniki.

Na Poljskem se že zdavnej beležijo posvetovanja v poljskem jeziku, — za česke in moravske sodne dvore je ministerstvo nedavno zaukazalo posvetovanje v češčini. Da se na Primorskem in v Dalmaciji spisujejo italijanski posvetovalni zapisniki, je tudi znano. Potem takem posvetovanju in posvetovalni zapisniki nikakor niso prištevati notranjemu (nemškemu) uradnemu jeziku, sicer se nam utegne zopet in z nekoliko navidezno opravičenostjo trditi, da slovenska sodba ni nikdar original, marveč je le prevod nemško posvetovane in sklenene nemške sodbe.

Pomanjkljivost se nam pa zdí, da niso prirejene tiskovine zadevajoče konfiskacije.

Potrčila in sodbe o zasegah slovenskih časopisov bi morale vendar slovenske biti.

Dalje se nam zdí pomanjkljivost, ktera se bode živo občutila, če se bode praksa le po tiskovinah ravnala, da se ni priredil zapisnik o izvidih (Befunde), kateri služi tudi vsakovrstnim lokalnim ogledom. Žalibog, da dozdej tako redkokrat nahajamo slovenske zapisnike o zdravniških pregledih in mnenjih. Da so ti v slovenskem jeziku mogoči, je že dokazalo nekoliko zdravnikov in imamo v „somatologiji“, izdani po „Matici Slovenski“, tudi izdaten pomoček za porabo, — dokazujejo to tudi zapisničarji pri porotnih glavnih razpravah, pri katerih prečitavajo po njih preložene zdravniške izvide.

Kar je toraj juristu z uporabo pripomočkov mogoče, ne more biti zdravniku veččaku nemogoče.

Naj bi le slovenski zdravniki tudi v svojem poslu si nekoliko prizadevali, uresničevati slovenski narodni program, pa bi slovenski izvidi ne bili tako redki.

Pa dotični obrazec služi tudi vsakovrstnim lokalnim ogledom, n. pr. pri zažigih, stvarnih poškodbah itd.; — te slovensko beležiti, ne dela vendar nikake težave.

Če bi taki izvidi in pregledi ne bili namenjeni za javno razpravo in bi služili le za informacijo, ne bi pridevali temu tolike veljave, toda po § 252 k. p. r.

se morajo pri razpravi prečitati, nemške spise pa ne gre čitati pri slovenski razpravi, in zato se to v istini ne stori, če se pa stori, obtoženec prečitane ne umé in če se poskusi nemški spis „in extenso“ na slovensko prevoditi, se to sem ter tja stori v tako okornem pomanjkljivem jeziku, da bi bilo bolje, z ozirom na navzočno občinstvo in slovesnost javne razprave, da bi se opustilo.

To so pglavitni pomislili proti nemškim zapisnikom o izvidih in ogledih za slovensko razpravo in zahtevati bi se smelo v prvi vrsti, da so ravno ti zapisniki slovenski.

Sicer pa je jasno, da pomanjkanje navedenega obrazca nikakor ne izključuje, da se dotični zapisniki slovenski napravljajo. Sliši se pa vendar sem ter tja reči, da tisti sodni spisi, za ktere niso prirejani obrazci, se ne morejo zahtevati slovenski. Ne vemo, ali je to le jalov izgovor, ali res resen pomislek, in gojimo nado, da sedaj, ko se bode slovensko uradovanje s pomočjo novih tiskovin čedalje bolj širilo, se bodo tudi uvaževali razlogi, ki zahtevajo, da se sestavljajo tudi zapisniki o izvidih in ogledih v slovenskem jeziku.

Po večjem ravno to velja gledé zapisnikov o realni cennitvi, za ktere — čudno — se tudi ni pripravil obrazec. Tudi realni zapisniki se morajo čitati, če pride do dražbe.

Sicer pa so tiskovine za civilno bodisi preporno ali nepreporno postopanje jako popolne in bodo zadostovale za vse potrebe.

Ker je sodiščem s tiskovinami preskrbljen najizdatnejši pripomoček slovenskemu uradovanju, upamo, da se ga bodo sodišča na najširši podlagi poprijela in se nadjamo, da tudi oni sodniki, kateri slovenskemu uradovanju sicer niso posebno naklonjeni, opusté predsodke gledé na to, da pravičnost in brezdvobena potreba tirjajo s slovenskim ljudstvom slovensko uradovanje.

Če bi jih pa še kaj motilo v tem, naj premislijo, da je ministerstvo naročilo tiskovine in da jih je priredil tako odličen dostojanstvenik v justični hierarhiji.

V bodoče, — na to se zanašamo, — bode

LISTEK.

Boj z volkovi.

(Dogodba iz južnih Karpatov, prosto poslovenil y.)

(Dalje.)

„Kaj, kakor volk ste lačni gospod?“ mu Janko počasno odgovori. „To je zares čudno pri tako mladem gospodu; pa to pride menda bolj od kraja, na katerem se ravno nahajamo, kakor pa od pota, po katerem smo hodili.“

„Kaj? Kako? Od kraja, kjer smo? Kako to misliš?“ ga začuden vpraša Milan.

„Da! da! od kraja, od mesta, kjer se ravno nahajamo“, pritrđi Janko.

„Kako to? Kam meriš s tem odgovorom?“

„Kraj, kjer se ravno nahajamo, imenuje se volčja jama.“

Dasi zares vsi vturjeni, se vendar glasno nasmejamo starini.

„Pa naj bo tako, kakor ti praviš“, odgovori nevoljno Milan, „le škoda, da tudi volčjega mesarja ni še tukaj.“

Mislil je, da se gozdni čuvaj le iz njega norčuje.

„Nič se ne bojte“, je nagel odgovor, „tudi ta se bo dobil, naravnost proti njegovemu stanovanju korakamo.“

„Pusti te neumnosti; če tudi sem lačen kot volk, ti se vendar ne boš iz mene norčeval.“

„Bog mi bodi milostljiv! Gospodič, jaz govorim resnico. Kako naj tudi pristuje meni, staremu možu, norčevanje?“

Gozdni čuvaj Šimen, h kateremu smo namenjeni, se imenuje volčji mesar, to vé vsak otrok v okolici; in ta kraj, kjer smo sedaj, se zavoljo neke dogodbe kliče volčja jama.

„Oče! s takimi lažmi si gotovo krajšate svoje dolge zimske večere, kaj ne da? Povejte mi le še to, ali ste si to novico ravno sedaj izmislili, ali ste pa s to izmišljijo že tudi druge nadlegovali?“ ga nekako zaničljivo zavrne Milan.

Gozdar obstane in srpo pogleda mladenčca.

„To pač ni lepo od Vas, gospod. Kar sem jaz govoril, je popolno resnično, nič ni izmišljenega zraven.“

„Kako pa to, da pride gozdni čuvaj Šimen do

priimka: volčji mesar?“ vprašam jaz starega Janka, da bi nekoliko ohladil jezo, v ktero so ga spravile nepremišljene besede mladega tovariša.

„To naj Vam sam pové, vsak človek vé najbolje za svoje zadeve“, bil je kratek odgovor nevoljnega moža.

Videlo se je, da ga je zelo žalilo, ko mu je tako malo zaupala naša družba; nobene besede ni bilo spraviti več iz njega, in tako smo tudi mi molčé dalje korakali.

Kmaló smo dospeli vrh gore, od koder se nam je kazal krasni razgled. Pred nami bila je planina, zaraščena z gosto travo, obsejana s prijetnimi cvetlicami; sredi planine pa precéj prostorno pahišvo gozdnega paznika Šimna. Ko smo se tu nekoliko okrog ozrli, pride nam nasproti visok, širokoplečat možak. Bil je gozdni čuvaj Šimen. Po kratkem pozdravu pelje nas v svojo hišo.

Tu nas je čakalo več najemnikov, ki so prišli ponoviti ali potrditi pogodbe, naj si bo že zavoljo lesa, pašnikov ali drugih stvari. Bili so vsi ravni kot jelka, visoke močne postave, z dolgimi črnimi lasmi in s temno-svitlimi očmi. Kdor ni še videl zalega Rumunca v južnih Karpatih v svoji narodni noši,

zginilo ono polovičarstvo, da so sodni akti, zadevajoči slovenske stranke, pol slovenski pol nemški, — in zginile posebno one spake, da je jeden in isti sodni spis pol nemšk pol slovensk, — da se za slovensk spis vporablja nemšk obrazec, ali še večja spaka, da se na slovensk obrazec piše nemški, zapisujejo vprašanja nemški, odgovori slovenski, kar se posebno večkrat zgodi pri zaslišanju prič tako v kazenskem, kakor v civilnem postopanju, — in kar, naravnost rečeno, tistega, ki tak spis podpisuje, smeši.

Dalje je v korist slovenskemu uradovanju resno priporočati, da se sodišča preskrbljujejo z obrazci iz državne tiskarne, ki jih je priredila v velikem številu in bi navidezno opravičeno lahko tožila, da ni potrebe za tiskovine, če bi se ne naročale pri njej, ampak pri domačih tiskarjih, kar se je doslej gostokrat godilo.

Gledé na znižano in jako nizko ceno tiskovin — 5 kr. za jedno lego, 1½ kr. ceneje, kakor dozdaj in bolj praktičen natis — tudi ni nikakega vzroka jih drugod naročevati.

Želeti bi bilo, da bi se vse slovenske tiskovine v zvezek zbrale in kolikor mogoče razširile. — Tako bi sodišča in posamezni sodniki si posamezne obrazce že pred naročilom ogledali in prevdarili, kateri so jim potrebni.

Vstrezala bi taka zbirka tudi odvetnikom in notarjem, da bi se pri pismenih vlogah posluževali izrazov tiskovin in bi sodni jezik tem enakomernejši postal. — Imela bi taka zbirka pa še drugo koristno stran. —

Recimo, da se to ponovi, — kar se je že jedenkrat zgodilo, — da se nastavi sekira na slovensko uradovanje in se pod političnimi nam nosprotnimi razmerami tiskovine odpravijo, — nahajale se bodo v taki zbirki, — in ko bi zopet burja ponehala, ne bilo bi jih treba s toliko težavo na novo prirejati, kakor se je to sedaj zgodilo.

Pri tej priliki naj slednjič še omenimo, da ima državna tiskarna še okolu 200 slovenskih državljanskih zakonikov po 1 gold., — in okolu 20 kazenskih zakonov po 50 kr., — slednji v obliki državnega zakonika na prodaj. Če se uradno naročijo, se dopošljejo brez poštne, — privatnim naročilom je pridjati za poštino 15 kr.

Tostran in onstran Litave.

V lakonično kratkih besedah glasi se včerajšnji telegram: „Prihodnjo sredo se popolnoma zedinite kvotni deputaciji ali pa se pretrgajo obravnave.“ Štiri dni so se toraj ustmeno pogajali in dosegli niso nič; jutri bode, če bode, ali pa ga ne bode porazumljenja. Ta telegram je pa res prava Sibila. — Vsako leto se spomlad povrača v deželo, vsako deseto leto se tudi ponavlja pogajanje obeh polovic avstrijske monarhije, vsako deseto leto se duhovi razburjajo, propad med to in ono polovico se vekša, nezaupanje in sumnja med to- in ono stranjo državne polovice se razširja. Vprašamo, ali pa to mora biti tako? Mar li ni mogoče, teh stvari stalno določiti?

Tudi letos, preteklo soboto, je avstrijska kvotna deputacija stavila troje predlogov: preuredbo po-

godbe, določitev stalne svote kot odškodnine za izločitev prihodkov Vojaške granice, ali pa skupno podlago za preračunjenje. Pododseka obeh deputacij sta se v nedeljo o tem posvetovala. Včeraj je pododsek ogerski poročal zbrani deputaciji. Danes, t. j. v torek ob 11. uri se imajo zadnjikrat o tem posvetovati, in jutri se bode sklep naznanil avstrijski kvotni deputaciji in zvedeli bomo, so li Madjari pripravljeni za mirno porazumljenje ali ne. — Avstrijska deputacija je troje nasvetov že stavila, a Madjari so vse troje odbili, ter vselej znali dobiti kak izgovor.

Avstrijska deputacija je bila pripravljena popustiti „praecipuum“ (izločenje) Vojaške granice iz skupne svote doneskov, a zahtevala je za to od ogerske polovice 32.5 odstotkov. Madjari pa so rekli, ako dajo 31.4 odstotkov, je že v tem zapopadeno, kar daje Vojaška granica; toraj so si navskriž za 1.10 odstotkov. A Madjari se niso hotli zavezati za prihodnost, ter so rekli, da se določi vsako 10. leto po medsebojnem porazumljenju. Tako stoji Avstrija zopet pred osodepolnim vprašanjem.

Kdo pa je kriv, da je v Avstriji tako daleč prišlo, da vsakih deset let Ogri nastavijo naši polovici nož na vrat? Kratek odgovor na to je: Bismark in nemški centralisti. Schmerling je rekel: „Wir können warten“, ko Ogri in za njimi Hrvatje niso hotli priti v Dunajski državni zbor, ki je bil sklican na podlagi februarске ustave, toraj v nemško-centralističnem smislu. Prišlo je leto 1866 in ž njim žalostne zgube za Avstrijo. Kaj je bilo storiti v takih okoliščinah? Najprej je bilo treba pomiriti nezadovoljne narode v Avstriji. Kako se je to zgodilo? Tujec je moral priti, ki je starodavno monarhijo pač razpolovil, a nezadovoljnih narodov pa ni pomiril, marveč tostran Litave izročil predprave Nemeem, onstran Litave pa Madjarom. Beleredi je sicer to pomirjenje mislil drugače doseči; sklical je izredni zbor vseh avstrijskih narodov, a Belerediju so stališče spodbili, z njim vred je bila pokopana njegova ideja za pomirjenje narodov. Avstrija je dobila dvoje državnih zborov, na Dunaju in v Budapeštu. Liberalci so bili židane volje, Ogrom so radi prijenjevali, da so le smeli tostran Litave Slovane k steni pritiskati; liberalna pšenica je šla v klasje, da je bilo kaj!

Drugi pot, leta 1878, so na Dunaji nekako bolj s kislim obrazom privolili, kar so Ogri zahtevali, ker sad se je že začel kazati, a takrat še ni bil kraj liberalno-nemškega gospodarstva. Sedaj pa, ko se ima pogodba z Ogri že tretjikrat ponoviti, je Avstrija vendar enkrat v rokah avstrijskih ministrov; liberalci se kujajo, a sedaj so se jim pa oči odprle, spregledali so, da tastran Litave preveč daje onstranski polovici. Za svoje nekdanje prijatelje nimajo več dobre besede, natanko vedó preračuniti, koliko da avstrijska polovica preveč plačuje. Kaj je vendar vzrok, da so se tako spametovali? Vlada njim sovrážna, to je taka, ki jo oni sovražijo, je na krmilu. Ti bi radi vlado spravili v zadrege. Ogri to dobro vedó, za to pa so tako trdovratni. Jutri zvečer bomo zvedli, ali je še kaj avstrijskega patrijotizma v ogerski kvotni deputaciji, v kateri sedé najvplivnejši možje cele dežele. Kaj pa potem, ako Ogri nočejo porazumljenja? Svitla krona bode morala vmes seči in pomiriti prepri.

Lahko bi rekli: Ogrom naj se dá, kar zahteva

njih skrajna levica — personalno unijo. Res, da v par letih so Ogri pri kraji s svojo državno modrostjo. A v Evropi povsod živi in tli žrjavica pod pepelom in nevarno je imeti ogenj v domači hiši. Ko bi bili tostran Litave samo avstrijski patrijotje v državnem zboru, vse drugače bi teklo obravnave z Ogri; občno mnenje v Avstriji bi odmevalo tudi onstran Litave, patrijotje, pri katerih še ni avstrijsko rodoljubje mrtva stvar, bi se zbudili, in doseglo bi se porazumljenje. Kedar pa tega ni, pač vse pričakuje od presvitlega vladarja, da v svoji modrosti in previdnosti vkrene, kar je skupni domovini v korist. Presvitla vladarska rodovina je trdna vez, ki veže vse narode mnogojezične Avstrije med seboj. Pod avstrijskim žezlom naj vsi narodi mirno in zadovoljno živé. To pa je le mogoče, ako vsak narod živo čuti, da nima le pravice, marveč tudi dolžnosti do skupne domovine. Krščansko pravilo je: „Kar nočeš, da bi tebi drugi ne storili, tudi ti njim ne stori“; a egoističen (samopriden) svet pa pravi: „kar nočeš, da bi tebi drugi storili, to ti stori njim“, in ker se tega načela držé Nemci tostran in Madjari onstran Litave, zato je porazumljenje tako težavno.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. aprila.

Notranje dežele.

Gospodska zbornica ima 22. t. m. sejo. Na dnevnem redu sta: Poročilo o došlem gradivu in prvo branje Šmerlingovega predloga.

Včerajšnja brzojavka nam je naznanila, da se bote do jutri **kvotni** deputaciji sporazumeli, ali pa se bodo pretrgale obravnave in pogajanja. Ogerska deputacija nikakor noče privoliti opravičenim tirjavam avstrijske deputacije. Ogri želé, da bi se sploh ne reševalo vprašanje o Vojaški granici. Avstrijski deputati pa tirjajo, naj bi ogerska državna polovica zato donasala višjo kvoto. Ogri pa nočejo ne tega, ne onega, in skoraj gotovo bodo posvetovanja brez uspeha. Naši delegati morajo ostati stanovitni, ker so odgovorni za svoje glasovanje.

Na **Ogerskem** pripravljajo se vse stranke na prihodnje volitve v državni zbor. V Sibinji (Hermannstadt) imeli so zastopniki saški shod ter so sklenili, da ostanejo pri prejšnjem programu od l. 1872. Pritoževali so se proti madjarskemu nasilstvu, ki jim krati avtonomne pravice. V oklicu na volilce tirjajo enake pravice za vse narodnosti in vse cerkve, pritožujejo se proti organom javne oblasti ter svetujejo prihodnjim poslancem, da z vsemi postavnimi sredstvi odstranijo opravičene pritožbe. — Drugod pa nabirajo denar za volilne namene. Akoravno je ogerska vlada prepovedala korupcijo in kupovanje glasov, vendar zatise oči, kedar je treba podpreti zvestega ji kandidata. Zastopajo li potem poslanci želje svojih volilcev, je jako dvomljivo.

„Fremdenblatt“ piše, da je dognana meja med **Avstrijo** in **Rumunijo**. Dotični odposlanci vrnili so se domov.

Vnanje države.

Nedavno je „Obzor“ objavil novico, da so sv. oče katoliški cerkvi v **Črnigori** dovolili službo božjo v staroslovenskem jeziku. Mnogim listom zdela se je ta vest neverjetna, češ, da je prišla med svet, da bi slovanski časniki pričeli agitacijo v tem smislu. „Obzor“ pa trdi, da je novica resnična ter

temu bi ga zastonj opisaval. — Razveselil sem se, ko sem zagledal take čvrste postave. Vsak imel je za pasom v nožnici kratek nož, menda za obrambo, ko bi ga kaka zver napadla. Ko smo se jim približali, odkrili so se nam vsi, stareji stopil je korak naprej, spoštljivo se nam priklonil z glasnim pozdravom: „Bog Vas sprejmi!“ Vsi drugi pa za njim skupno pozdrav ponové.

„Gospod, dovoli“, spregovori še le sedaj stari Janko proti nagajivemu Milanu, „da jaz te ljudi nekaj vprašam! Njih odgovor naj moje prejšnje besede potrdi.“

„Z veseljem!“ odgovori mladeneč.

„Možjé! Kako pravimo temu-le čuvaju Šimnu?“ Pri teh besedah se obrne proti čakajočim najemnikom, a ob enem položi svojo žuljavo desnico Šimnu na ramo.

„Voléji mesar“, je soglasni odgovor.

Možko se sedaj postavi stari Janko pred Milana, rekoč mu: „Ali sedaj še praviš, da sem lažnik?“

„Ne! Nikakor ne! Prav žal mi je, da sem ti delal krivico.“

Podasta si roke, in spravila sta se.

„Gospod!“ obrne se stari Janko še proti meni, tudi ti bodeš čul, kako je Šimen prišel do tega imena. Še nocoj ti bo on sam vse povedal, jaz sem porok.“

Bili smo vsi že vtrujeni, prav potrebni počitka, jedi in pijače. Pa kaj smo hotli! Nekteri najemniki čakali so nas že prejšnji dan, in imeli so dan hodá domú; videlo se jim je, da bi bili čim preje, tem raje odrinili. Najprej opravi svojo dolžnost, potem ti bo počitek še sladkeje dišal, bilo je moje geslo. Zato smo se o vsem potrebnem z najemniki pogodili, vse podpisali in stvar se je v splošno zadovoljnost kmalo izvršila.

Ko je bilo vse končano, bil je že mrak in visoko v gorah tudi že precej hladno. Narava, ki nas je prej razveseljevala in navduševala, sedaj ni imela do nas več tiste vabljive moči. Vsi se podamo v gorko hišo, še le sedaj malo okrepčat in odpočit si. Ko je bila tudi kratka večerja pri kraji, vsedli smo se okoli ognjišča, zapalili svoje pipe, ter se prijateljsko pomenkovali. Oba gozdna čuvaja, Janko in Šimen, vsedla sta se malo bolj na stran, prav vesela, ker ju je doletela čast, poskušati dobrega slivovca in lepo dišečega tabaka.

Ko je za trenotek hotel pogovor obstati, spregovori stari Janko: „Šimen! glej tem le gospodom sem jaz obljubil, da jim ti danes poveš, zakaj ti pravimo voléji mesar. Tudi veš, da, kar jaz obljubim, gotovo spolnim, zato me menda nocoj ne boš na laž postavil.“

„O kaj še! Tebi pa z lepo kake reči ne odrečem, in ker si jim obljubil, hočem jim svoj priimek razložiti, če tudi se bojim, da jih morda to ne bo zanimalo.“

„Le na dan s tisto dogodbo! ga osrčim jaz, prav z veseljem te bomo poslušali.“

Šimen potegne krepko parkrat iz svoje lule, se popravi malo na stolu, ter začne:

„Minulo je že 25 let, odkar mi je naš svitli knez za stalno podaril to kočó in službo gozdnega paznika tu na okrog. Ravno tisto leto sem se bil tudi oženil, ker sam bi tako ne bil mogel tukaj prebivati. Bilo je začetkom spomladi. Zima bila je takrat nenavadno huda, snega povsod čez seženj na debelo, in solnce nam hribovcem kaže le svoje žarke, ki nam svetijo, a grejejo le malo.“

Ko je bil začetkom novembra prvi veliki sneg padel, so se bili volkovi iz gozdov kar trunoma

še pristavi, da sta prečast. gg. kanonika pri sv. Hieronimu v Rimu Parčič in dr. Crnčič dobila nalogo, sestaviti cirilske misale.

Bolgarsko regentstvo si hoče pridobiti vojsko; zato je mnogo častnikov in podčastnikov povabila v službi. V Varni, Šumli in Sofiji pa se snujejo zarote proti vojnemu ministru, poveljnikom in prefektom. „Nord“ ima iz Petrograda dopis, da se bolgarsko vprašanje ne bo še rešilo, če se doli ne prigodi kaj posebnega.

„Moskovskija Vjedomosti“ svetujejo, naj Rusija energičneje postopa proti **Turčiji**. Turčija drži se še vedno starega turškega načela, da se v sili mora vdati močnejšem. — Rusija si baje prizadeva, da pridobi Turčijo proti Angliji gledé Egipta. Zato ruski poslanik Nelidov in angleški White tekmujeta za turško prijateljstvo.

„Novoje Vremja“ piše, da bo glavna administrativna **ruska** postaja v Srednji Aziji Taškend. Samarkand pa ostane še vedno važna ruska postaja. Samarkand je boharskim emirom to, kar je Rusom Moskva. V Samarkandu se zbirajo trgovci in kupci, ki dohajajo iz Indije in Afganistana. — General Anenkov se je zopet vrnil v Azijo, da nadaljuje železnico od reke Amu-darja do Samarkanda preko Buhare. V Petrogradu so nekteri mislili, da so Anenkovi načrti neizpeljivi; celo zabraniti so mu hotli grajenje železnice. Sedaj pa, ko je večina železnične črte že dogotovljena, odobravaljo njegovo delo. Anenkov je 7. t. m. v Petrogradu čital v društvu za rusko trgovino in obrt o transkaspiskih železnicah ter je razložil njen pomen s političnega in trgovinskega stališča. Ta železnica bo zvezala z Rusijo po najkrajšem potu bogate dežele Srednje Azije in je odprla ruski trgovini. Do sedaj so trgovci potrebovali 2 do 6 mesecev, da so pripravili blago iz Srednje Azije v Rusijo. Večkrat se jim je na dolgem potu pokvarilo blago. V prihodnje se lahko pripelješ iz Moskve do Čardzuja na Amu-darji v desetih dneh. Tako se Rusija po železnici približuje z jedne strani Indiji, z druge pa Kitaju. — Katkov zopet ponavlja v svojem listu napade proti Giersu. „Daily News“ piše, da je Giers dal zopet svojo odstavko. Težko pa mu je dobiti naslednika. Ignatijev je kandidat panslavistov, car mu ne more izročiti v sedanjih razmerah ministerstvo vnanih zadev. Šuvalov in Lobanov bi pa panslavistom še manj ugajala, kakor Giers.

Ker **Bismark** ni mogel pridobiti Rusije, da bi pristopila zopet k nekdanji trocarski zvezi, bi rad pridobil vse države proti Rusiji. Celó turškega sultana nagovarja, da pristopi k novi zvezi, katero so sklenile Avstrija, Nemčija in Italija. Bismark je sicer zvit in premeten, vendar so se Turki tudi učili politike od zvitihi Bizantincev. Ko bi n. pr. Turčija v Bolgariji delovala proti Rusiji, utegnili bi Rusija zaplesti se ž njo v novo vojsko, in tako ima Bismark proste roke proti Franciji. — Kaj bo Bismark storil gledé cerkvenega vprašanja, sedaj ni še mogoče uganiti. Nekteri listi trdijo, da bo pritrdil vsem dostavkom škofa Koppa. Tudi mnogi konservativci bodo iz političnih vzrokov glasovali za postavu. — Vsemogočni Bismark bode konečno le odnehal. Evropski sedanji položaj in pa vstrajnost katoliških poslancev sta ga prisilila, da ide v Kanoso, akoravno spomenik njemu na čast stoji še na veke.

„Monde“ poroča, da Nemčija v **Alzaciji** in **Lorenti** še vedno pomnožuje svojo armado. V Strasburgu je prišlo zopet 8000 mož. Okoli mosta delajo skrivne rove, kjer zlagajo strelivo in vojaške priprave. Na postajah je polno železničnih vozov, ko bi bilo treba v hitrici čez mejo poslati celo armado. Francoske barake ob meji so neki še prazne.

Deroulède, znani **francoski** predsednik rodoljubne zveze, je odstopil zaradi družinskih razmer. — Waddington je sporočil iz Londona ministru Flourens, da se bo mogoče sporazumeti z Anglijo o nevtralnosti sueškega prekopa. Tudi bi ne bila Anglija proti temu, da se Francozi vdeležé obravnav

o Egiptu. — Granate nabasane z melinitom so se skazala kot neporabljive. Boulanger je hotel delati ž njimi čudeže, „Journal de Belfort“ pa poroča, da so jih uničili, ker se je vsebina kemično razkrojila.

„Daily News“ piše o taboru v Hyde-parku proti **irski** kazenski postavi, da London ni še videl tolikega meetinga. Shod vršil se je mirno, ker ni bilo nikake opozicije. Surovi in navadni ljudje so se pozigubili. Bili so le resni možje. — Kakor Gladstone. poslali so tudi drugi odlični liberalci kot: Childers, Burt, Broadhurst, Labouchere, Spencer, Ripon in Wolwerton pisma „North Eastern Daily Gazette“, da naj rudokopi v Middlesboroughu priredé demonstracijo proti irski postavi. Labouchere piše, da je nova postava namenjena v korist zemljiškim posestnikom. Ti bodo še lažje izganjali najemnike in svojo zemljo dražje prodali vladi. Načelo nove irske postave je surovost, načelo zemljiške postave pa humbug. Zato se mora vsak narod, ki ne želi, da mu zakonodajalci z nogami teptajo svobodo, z vsemi mogočimi sredstvi upirati taki postavi.

V **angleški** spodnji zbornici je bila seja 15. t. m. jako viharna. Pri debati o irski kazenski postavi je rekel poslanec Saunderson, da so Parnelci v zvezi s znanimi ubijalci. Healy je imenoval na to Saundersona lažnjivca ter ni hotel preklicati svoje trditve, dokler Saunderson ne prekličé svojih besedi. Predsednik je nasvetoval, da se Healy izključi. Njegov nasvet je zbornica potrdila s 118 glasovi proti 52. Healy zapusti dvorano, Parnelci mu burno ploskajo. Na to pa je Sexton imenoval Saundersona hudobnega in kukavičnega lažnjivca. Konečno sta Saunderson in Sexton preklicala svoje besede. — Včasih se morajo tudi visoki možje kratkočasiti z lepimi imeni in psokami, da kratkočasijo svet z novicami.

Italijanski vojni minister tirja za pomnoženje armade 225 milijonov vojnega budgeta, mornarski minister pa 85 milijonov lir. Zgraditi hočejo Lahi 30 vojnihi ladij in 90 torpedovk.

Iz **Madrida** se poroča, da je bila 17. t. m. v palači ministra javnih del najdena patrona z razstreljivo tvarino. Užgala se ni. Jutri bomo pa brali, da na tem ni resnice; in tako imamo vedno šale za april. — Španija si je pridobila nad 75.000 štirjaških milj zemlje med francoskim ozemljem ob Senegalu in južno marokansko mejo. Zemlja sicer ni ravno kaj prida. Na vsem obrežji ima le eno pristanišče, a ne obeta posebnega vspeha, kar manjka pitne vode. Pač pa je Španija z novo deželo zabila zagozdo med francosko naselbino ob Senegalu in marokanskim cesarstvom. Zabraniti more Francozom zgradbo železnice iz Algira do Senegala.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 18. aprila. (Cerkvena žegnanja pri podružnicah. — Duhovščini v resen prevdarek!) Res pravo so zadeli z letošnjim pastirskim listom naš premil. g. knezo-škof. Z velikim veseljem smo ga sprejeli duhovni, z nič manjšim gotovo pa tudi dobri stariši in gospodarji, vsaj „je bila voda ravno na njih mlin“. Prepričani smo, da bo ta list koristil obilno, še več pa „bratovščina treznosti“, v njem priporočevana.

Najboljši pomoček zoper pijanost bi bil pač ta, da bi se kaznoval vsak pijanec, pa tudi tisti, kateri mu je k pijanosti pripomogel, po svetni postavi, kakoršne imajo že v Ameriki in tudi drugod. Najboljši pomoček zoper žganjepitje pa bi bil ta: ako bi se prodaja „šnopsa“ po prodajalnicah

volk, kateremu sem s kroglo vgasnil luč življenja. Pozneje sem v mestu za njegovo kožo in nagrado dobil celih devet goldinarjev“.

Tu si pripovedovalec malo oddahne, kajti dvojnega dela — kaditi in govoriti — ob enem mu ni bilo mogoče izvrševati. Vgasnilo mu je v luli. Pristopi k ognju, ter dene debel žareč ogel v pipo.

„Pa te vendar niso že zavoljo enega volka imenovali volčjega mesarja?“ popraša ga mladi Milan, in po strani malo neverno pogleda starega Janka.

„O kaj še! Le počakajte, nisem še pri kraju!“

„Drugi večer“, nadaljuje Šimen, „sedim s svojo ženo pri ognjišču. Bil sem zelo truden, zdelan in ves premrznjen, ker celi dan sem v gozdu pripravljajl drva. Kako zadovoljno sem se vsedel k ognju, si lahko mislite; ves ljubi dan nisem gorkega zavžil, in moja ženka je sedaj ravno pripravljala polento.“

„Moje bode zmanjkalo“, opomni žena, „boš moral drugo preskrbeti“.

„To pa v tem času ni bilo tako lahko. Bližnji trg bil je dobrih pet ur oddaljen in v tem snegu, Bog vé, kaka pot, naj tudi jaham, zamudim gotovo dva dni.“

(Dalje prih.)

in krémah popolnoma prepovedala in špirit prodajal le v lekarnah, pri katerih pa bi moral vsak dokazati, za česa ga bo potreboval. Se vé, to ni v naši oblasti.

Povsod, zlasti pa pri pijančevanju s „šnopsom“ obveljalo bi najbolj le-to: Odvzemi takemu že strastnemu pijancu priložnost, kako, povedal sem zgoraj, in pomagano bo. In prepričan sem, da bo prišlo kedaj res tako daleč, da bo vlada tudi primorana to priložnost odvzeti, ali bati se je, da bo rana ljudstva že preskeleča, njega dušni in telesni propad že prevelik, kakor da bi še ozdraviti se in vstati zamogel. Prepozno bo! S propadom ljudstva in naroda prihaja tudi — propad držav!

Še druga priložnost pa je, pri kateri se odrašana mladina našega doslej sploh še dobrega kmečkega ljudstva silno kvari in veliko hudega učini in to, žalibog, ravno ob dnevih Gospodovih! In ta priložnost so „žegnjanja“, t. j. služba božja pri podružnicah ob nedeljah in praznikih. Zdavnej že me nekaj sili, to vprašanje sprožiti, pa odlašalo se je in odlašalo; a sedaj povelikonočni čas, ko se bode tako romanje od podružnice do podružnice z vsemi svojimi napakami začelo, mora reč vendar enkrat na beli dan. A kaj pa zamore pri žegnanih toliko napačnega biti, bo znabiti kdo rekel? Prav mnogo; mogoče da ne povsod, a kjer sem jaz pastiroval žalibog povsod. Zatoraj bodi mi dovoljeno, vsaj nekaj napak omeniti.

Prva teh napak je pijančevanje, bodisi z vinom ali s „šnopsom“, ki se ob takih prilikah v veliki meri godi.

So namreč take hiše, taki gospodarji, ali tudi nič vredne ženske osebe, ki komaj čakajo žegnjanja v soseski, da gredó tje točit, ali pa če so v vasi, da napravijo domú nedeljsko krémo, naj veljá, kar hoče. Spominjam se dobro — bilo je pred par leti — na nekega moža — in ta je bil podružnični ključar — ki se je potegoval na vso moč za žegnanje pri podružnici. „Saj že tako vera peša“, imel je tehten vzrok, s katerim je stopil pred duhovna. A jaz sem dobro vedel, da peša le njegov „žep“, ktere ga bi bil rad nekoliko zakrpal z vnebovpijočimi krajevarji, pridobljenimi s točenjem na dan podružničnega žegnjanja. Res se je bilo možu njegovo zahtevanje posrečilo.

In odrašana mladina, komu ni znano, kako dirja takrat v kréme, v pivnice, napravljene po podéh (skednjih), lopah itd.

Komaj duhovnik stopi iz podružnice, že čuje kmečke škripače po hišah, že vidi in sliši, kako po podéh, kjer se bo zdaj točilo, vse mrgoli starega in mladega sveta, zlasti pa poslednjega. Da gré malo teh ljudi treznih narazen, tega mi menda praviti ni treba; vsaj vsak opazovalec vé, kako se navadno godi.

Da zamore človek piti, treba mu je „evenka“, a kje ga dobiti? Hišni oče ga dostikrat krade družini, če tudi niti sam sebi, niti drugim ljudem; a mladina ga drugače dobi. „Ja bi šel v nedeljo tudi rad k tej in tej podružnici na žegnanje, pa nimam denarja“, pravi tovariš svojemu tovarišu. „Veš kaj, vsaj imate dosti pšenice, nagrabi jo eno vrečo in jo prodaj; ti bom že jaz poskrbel kupca, tega in tega, ker vem, da rad take reči kupuje, nekoliko ceneje jo boš dal, pa bo denar.“ Rečeno, storjeno!

Glej, celi kup grehov: domača tatvina, grešni nasvèt in kupovanje vkradenega blaga. Koliko grehov pa še na dan žegnjanja v krémi — in potem!

(Konec prih.)

Domače novice.

(Vabilo) k LXXVI. odborovi seji „Matice Slovenske“ v sredo 27. aprila 1887. l. ob 5. uri popoldne v Matičini hiši na Kongresnem trgu št. 7. Dnevni red: 1. Potrjenje zapisnikov o LXXV. odborovi seji in o XXII. rednem velikem zboru. — 2. Naznanila prvosedstva. — Volitev predsednika, njegovih namestnikov, blagajnika, pregledovalca društvenih računov, ključarjev in poverovateljev društvenih zapisnikov. — 4. Volitev odborovih odsekov. — 5. Poročilo tajnikovo. — 6. Posameznosti.

(O zadnjem občnem zboru „Slov. Matice“) je dokaj dobro poročilo v „Laibacher Ztg.“; opomenjeno bodi le, da „Jerolimsko društvo“ v Zagrebu šteje zdaj 18 let, Mohorjevo je v prvi obliki staro že 35, v drugi pa 27 let; da „Matica“ ne namérja

vdrl v doline, ker po vaseh se prej kaj dobi za njih oistre zobe, kot tu na gorah, kjer le raztreseno sem pa tje kaka kočja stoji. Kakor hitro pa je mrzlo malo odjenjal, in se je spomlad napovedovala, si pa videl sled teh nebodijih treba sem ter tje. In kar se celo zimo ni zgodilo, to se je pripetilo zdaj. Večkrat je kak volk po noči stikal okoli moje kočje. Nisem se sicer bal, da bi mi bil kaj škode napravil, ker vrata v hlev so bila nova in trdna, pa smilila sta se mi moja konja, ki sta takrat tako prhala, da sem ju čul v svojo izbo; nekaj ovac sem imel; te so bile še zjutraj vse prestrašene in skoraj vse na enem kupu. Tudi me je večkrat zbudil pes, ki se je silovito zaganjal, kajti ko ta žival volka čuti, vse drugače razsaja, kakor pa, če preti kaka druga nevarnost. Nevoljen sem vselej vstal iz gorke postelje, malo odrinil duri, ter spustil eno kroglo tje v temo, da sem zveri malo oplasil. Da bi bil ktere ga zadel, še mislil nisem. Neko noč sem bil pa bolj srečen. Pes se je neznansko zaganjal na svoji verigi, ni več lajal, kar tulil je. Videl sem, ko malo skozi duri pogledam, nekaj črnega ne daleč pred seboj; pomerim, sprožim, in nekaj temnega vidim valiti se navzdol. Ko priskočim bliže, spoznam, da je velik

vseh spisov Erjavčevih dati na svetlobo, ampak samo leposlovne, ne pa tudi naučnih, šolskih, jezikovnih itd.; da je nagradi iz Tomšič-Jurčičeve ustanove že razpisala itd. — Ker se je od nekdaj bilo naznanilo, da sovražnik ne spi, in ker je „Narod“ odsekovega vabila zadnji odstavek, naj se volitev v „Matico“ godi javno in svobodno, zatajil: bi se bilo smelo sklepati, da bode tudi letos o volitvah kako tajno tekmovalje. Toda — v resnici ga ni bilo, kajti nasledniki dobili so le po 4, 3, 2 in po 1 glas, n. pr. gg. Trstenjak, Pintar, Vrhovec, Kalan itd. Da je bila volitev tako mnogobrojna in tako soglasna, je pač na čast vrlim družnikom in „Matici“.

(Predavanje na korist Erjavčevi ustanovi.) (Konec.) Iz Zagreba preselil se je pezneje v Gorico, kjer pa ni našel takega živahnega življenja, takega prijateljstva, kakor v Zagrebu. — O počitnicah je potoval po Goriškem, Krasu in po Vipavi, opazoval narodne šege in navade, preiskaval hribe in doline, zasledoval drobne živalice itd. V Gorici si je mislil postaviti domače ognjišče, ali nesreča ga je tudi tukaj preganjala, dokler ni on sam nenadoma umrl preteklo zimo. Tako in enako nam je opisoval govornik življenje ranjkega, ki je veliko prerano umrl za svojo rodovino, veliko prerano za svojo domovino, za katero je delal in se trudil. Velike načrte si je ranjki še stavil, a nemila smrt ga je prekosila. O literarni delavnosti Erjavčevi, katero nam je potem razkladal govornik, omenimo najprej šolskih knjig: Prirodopisja, mineralogije, kemije in somatologije. Res, da je ranjki nekaj prestavil, a kako? Tako, da je njegovo delo kar izvirno; on je ustanovil terminologijo, katero je nabral prav iz ljudskega govora. Iz peresa ranjkega imamo pa tudi potopise, novele, pesmi itd. Govornik je primerjal oba novelista Jurčiča in Erjavca; prvi je opisoval le značaje ljudi, Erjavca pa vpleta vmes podobe iz narave. Pošiljal je svoje spise v „Novice“, v „Glasnik“, „Družbi sv. Mohora“ in v „Zvon“. Najkrasnejši njegovi deli sta: „Mravlja“ in „Rak“. Čitatelj ne vé, ali se tu opisuje žival ali se pripoveduje povest. Omenil je pa tudi učenih del Erjavca. V letopisu Goriške realke je opisal nad 100 dosihmal neznanih vrst polžev. Prehodil je pa ranjki vso Goriško, preiskoval vse jame, dežela mu je bila popolno znana. To njegovo delo so priznali tudi inostranski učenjaki, in po njem je imenovana neka vrsta polžev. . . . Iz tega kratkega popisa se lahko posname, da se bode Erjavčevo ime čislalo, dokler se bodo Slovenci zanimali za prirodoznanstvo in leposlovstvo, ker ni ga bilo pred njim enacega pisatelja. Znano je njegovo ime po hišah bogatina in siromaka. — Omenil je govornik žalostne osode, ki se strinja s spominom na pokojnika. Ko je bil še deček, so mu očeta ubili; mati je padla v klet in se je tudi ubila. — Edini sin mu je umrl v dobi osmih let. Njegovi hčeri se pa pri tujih ljudeh odgojuje. Konečno je rekel govornik: Smemo upati, da je Stvarnik milostljivo sprejel moža, ki je toliko spretno popisoval čuda božjega stvarjenja. Ne moremo temu drugega pristaviti, kakor to, da narava človeka, ako jo preiskuje z vernim srcem, še bolj v veri vtrjuje; bogotajec bi rad tajil Boga, a ne vé si pomagati, niti ne more raztolmačiti, od kod je svet in njegovo čudopolno stvarjenje. Vdeležilo se je predavanja še dokaj občinstva iz vseh stanov. Vse je jako pazljivo poslušalo skoraj uro trajajoče jako zanimljivo čitanje, sestavljeno v prelepi slovenščini, lastni prof. Levcu. Tudi g. deželni predsednik baron Winkler in mestni župan g. Grasselli sta s svojim prihodom počastila predavanje.

(Za Erjavčev spominek in ustanovo) zložili so rodoljubi do sedaj 2230 gld. 24 kr. Od teh je naloženih v Goriški posojilnici 2200 gld.

(V nedeljo) opoldne je bil prvi spomladanski vojaški koncert v paviljonu pred kazino. A skoraj so se nam smilili godci in poslušalci v „Zvezdi“, kajti brilo je in hladno je bilo, kakor ob začetku sušca, čeravno je solnce prijazno sijalo.

(Učiteljske premembe na Kranjskem.) G. Ivan Kremžar, četrti učitelj v Šent-Vidu pri Zatičini, je dobil tu drugo učiteljsko službo. G. Ivan Bajec, začasni učitelj na Brezovici, je dobil definitivno učiteljsko službo v Polhovem Gradcu, in g. Alojzij Pin, začasni učitelj v Polhovem Gradcu, pride pa na Brezovico. G. Josip Turek, učitelj v Grahovem, je za trdno postavljen. — Gspdd. Marija Stuchly, učiteljica v Šent-Vidu pri Zatičini, je za trdno postavljena na tretjo učiteljsko službo v Senožečah. Gspdd. Neža Levstik, učiteljica v Senožečah in

Julijana Gula, učiteljica na Blokah, ste se službi odpovedale. — G. Matija Japel, učitelj v Senožečah, je umrl. R. I. P.!

(Poročil) se je včeraj g. dr. Franjo Stor, odvetnik v Ljubljani, z gospodično Ano Supanovo.

(Odlikovan) je bil čebelar g. Miha Ambrožič z Gorenjskega pri razstavi čebel na Dunaji s častnim darilom treh zlatov.

(V Celji) bo jutri obravnava pred porotniki proti Tereziji Malus iz Brežic in njenemu tovarišu Geršaku. Kakor znano, je Malus s pomočjo Geršakovo umorila svojega moža, telo razmesarila, ter ga pri Zagrebu vrgla v Savo.

(Okrajinsko razstavo) napraviti misli letošnjo jesen Trboveljska podružnica c. kr. štajarske kmetijske družbe, na kateri bodo tekmovali sodnijski okraji Celjskega glavarstva s svojimi domačimi priredki in izdelki. Razstavilo se bode: 1. Koristne domače živali, kakor goved, prešiči, ovce, perutnina, čebele itd. 2. Živinski in živalski pridelki: surovo maslo, sir, maslo, med itd. 3. Pridelki iz poljedelstva, gozdarstva, vinarstva, vrtarstva in sadjarstva. 4. Kmetijski stroji, orodje in druge priprave. 5. Kmetijska industrija, posebno panjeni domači izdelki. 6. Vsakovrstne pi-jace. 7. Rudarstvo in jamarstvo. 8. Šolski vrtovi. 9. Šolstvo in šolarski izdelki. Odbor, ki bi to vse izpeljal, obstoji iz osmero skupin in so mu na čelu gg.: Jurij vitez Goslet, industrijalec v Hrastniku, kot starosta; Martin Trpotec, osrednji ravnatelj Trboveljske premogarske družbe, njegov namestnik; Ferdinand Roš, velikoposestnik in krčmar v Hrastniku, drugi namestnik staroste in Franc Kalan, posestnik v Trbovljah, blagajnik.

(Perutninarstvo društvo slovenje-štajarsko), ki ima svoj sedež v Mariboru in kateremu je načelnik baron Maks Washington (predsednik c. kr. štajarske kmetijske družbe), napravi od 4. do vštete 6. junija t. l. v Mariboru mednarodno razstavo perutnine, ptičev in poštinih golobov (golobov pismo-nôš), ki bodo prenašali pisma med Dunajem in Mariborom in narobe. Prav slična razstava je bila ob velikonočnih praznikih v Gradcu v takozvani „Industrieballe“, od koder je lahkoživa krasotica svojemu Don Juan-u po golobu-pismo-noši poslala sporočilo: „Dragi! Ti si eden največjih — v Gradcu!“ Kaj, ni povedala. Kupčija s perutnino je v Mariboru že od nekdaj jako razvita in se toraj pač ni bati, da bi razstava ne bila kar se dá obširna. Napraviti jo mislijo v Götzovi pivarni. Darila, ki se bodo delile, so ali v denarnih svotah, srebrnih in bronastih častnih medaljah in pa v častnih darilih po 5, 3, 2 in po 1 cekin; konečno delili se bodo krasno izdelani diplomi. Darila se bodo delile na podlagi razredovanja in po prisodbi domačih in tujih strokovnjakov po številkah zapisnika, ne da bi se povedalo tudi imé lastnikovo.

(„Hrvatski narodni dom“ v Opatiji.) V Trstu se je osnoval odbor, ki hoče pospeševati v Opatiji hrvatske kulturne in humanitarne koristi; predsednik mu je dr. Laginja. V ta namen nabira prostovoljnih doneskov za „Narodni dom“ v Opatiji. Stroški so proračunjeni na 10.000 gld. Hrvati v Opatiji so sami podpisali 4000 gld. V „Narodnem domu“ bo vzgrajeno tudi malo hrvatsko gledališče. Doneski naj se pošiljajo gosp. Ivanu Tomašiču v Opatijo.

Telegrami.

London, 19. aprila. Spodnja zbornica je v drugem branji sprejela irsko kazensko postavo.

Madrid, 19. aprila. Bivšega maršala Bazainea napal je včeraj nek Francoz, ki je trdil, da se hoče maščevati za svojo domovino. Bazaine je ranjen z bodalom na glavi, pa rana ni težka. — Parnik Bahia je trčil na brazilijanskih obalah ob drugo ladijo, ter se ponesrečil. Sedemdeset ljudi se je vtopilo.

Rim, 16. aprila. Princ Battenberg prišel je incognito v Napolj.

Umrli so:

15. aprila. Reza Zurhalek, uradnikova vdova, 67 let, Dunajska cesta št. 25, vodenica.

16. aprila. Lenka Milave, gostija, 73 let, Kurja vas št. 10, otrpnjenje pljuč.

17. aprila. Franca Malin, posestnica, 66 let, Kravja dolina št. 24, oslabljenje.

V bolnišnici:

15. aprila. Jožef Ameršek, sirota, 10 let, jetika.

16. aprila. Marija Kervina, delavka, 42 let, jetika. — Jakob Piro, gostič, 70 let, Marasmus.

V vojaški bolnici:

16. aprila. Jakob Pastorello, c. k. stotnik v pok., 65 let, kap na možganih.

Tuji.

17. aprila.

Pri **Malicu**: vitez Friderik Schmidt, zasebnik, z Dunaja. — Henrik Grastler, vrednik, z Dunaja. — Toifal, Horwitz, Poper, Ritschel, Högner in Grader, trgovci, z Dunaja. — Stern in Duneitz, trgovca, iz Budapešte. — Adolf Traub, trgovec, z Bzina. — vitez Herm. Mulley, posestnik, iz Štajarskega. — J. Loy, posestnik, iz Kočevja. — Poletov in Skotti, poročnika, iz Terbiža. — pl. Obereigner, borštinar, iz Notranjskega. — V. Jerna, zasebnik, iz Trsta.

Pri **Stonu**: Emil Simpson, vodja cirkusa, iz Berlina. — Romann Biber, zasebnik z družino, z Dunaja. — Fischer in Frank, trgovca, z Dunaja. — Diamant, potovalec, iz Prage. — J. Artis, potovalec, iz Českega. — Izidor Weiss, potovalec, iz Budapešte. — H. Freudweiler, potovalec, iz Celovca. — J. Šverljuga, posestnik, s soprogo, iz Ika. — Bonavia in Florič, zasebnika, iz Trsta.

Pri **Bavarskem dvoru**: Janez Zenari, zasebnik, iz Gorice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Frane Tanner, potovalec, iz Koroškega. — Tujetsch, posestnik, iz Idrije. — J. Wichel, zasebnik, iz Divače. — E. Oitzinger, zasebnica, iz Koroškega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
17. u. jut.		744.68	+ 3.8	sl. svzh.	jasno	
18. 2. u. pop.		741.24	+ 8.0	sr. svzh.	"	0.00
19. u. zveč.		740.21	+ 3.0	sl. jzap.	"	

Jasno, čez dan veter. Srednja temperatura 4.9° C., za 4-6° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

19. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 65 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 45 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ — „
Akcije avstr.-ogerske banke	876 „ — „
Kreditne akcije	284 „ 10 „
London	126 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 03 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	62 „ 30 „

Štev. 6869.

Razglas.

V smislu § 66 prov. obč. reda za Ljubljansko mesto se naznanja, da so računski zaključki mestne blagajnice in vseh zakladov, s katerimi upravlja mestna občina za 1886 leto od 20. aprila do 4. maja letos v magistratnem ekspeditu razpoloženi za javno pregledovanje in da lahko vsak svoje opazke v zapisnik sprejeti dá.

Mestni magistrat ljubljanski

dné 18. aprila 1887.

Štev. 6994.

Razpis konkurza.

Pri I. mestnem otroškem vrtu Ljubljanskem s slovenskim občevalnim jezikom je popolniti mesto začasne

otroške vrtarice

z letno plačo 400 goldinarjev.

Prošnje za to službo, katero bode nastopiti tekom prihodnjega meseca maja je s predpisanimi dokazili o učni sposobnosti za otroške vrtarice vložiti

do konca t. m. aprila

pri mestnem magistratu ljubljanskem.

V Ljubljani, dné 18. aprila 1887.

Dober postranski zaslužek

od 100 do 300 gld. na mesec si lahko vsakdo brez kapitala in brez vsakršne rizike pridobi z razpečevanjem postavno dovoljenih srečk. Ponudbe v nemškem jeziku naj se pošiljajo na glavno menjiško družbo Adler & Comp. v Budapeštu. (5)